

Відокремлений структурний підрозділ
Національного університету «Львівська політехніка»
Хмельницький політехнічний фаховий коледж

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач відділення

 О. В. Шулякова

«26» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія економіки та економічної думки

Спеціальність 073 Менеджмент
відділення Економіки та менеджменту

Робоча програма дисципліни *Історія економіки та економічної думки* для студентів спеціальності *073 Менеджмент*

Розробник: *Бодарецька Ольга Миколаївна, к.е.н., викладач економічних дисциплін,*

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 року

Завідувач кафедри *А.В. Савіцький*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна (заочна) форма навчання		
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Нормативна		
	Спеціальність: 073 Менеджмент	Семестр		
		4-й		
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Лекції		
Загальна кількість годин – 90				
		Практичні, семінарські		
Аудиторних годин –10 самостійної роботи студента – 80		Освітній ступінь: Бакалавр	6 год.	
			Лабораторні	
	Самостійна робота			
	80 год			
	Консультації:			
	Вид контролю:			
	залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 11/89%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Історія економіки та економічної думки» є формування у студентів комплексного наукового уявлення про закономірності еволюційного розвитку економіки різних цивілізацій та еволюцію економічних знань під впливом цих змін для розуміння генезису та закономірностей функціонування економічних систем.

Завдання дисципліни - на методологічних засадах цивілізаційної парадигми розвитку суспільства сформувати сучасне економічне мислення та світогляд студентів; забезпечити засвоєння ними знань і методів історичного аналізу економічних процесів.

Міждисциплінарні зв'язки: кореквізити: «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Менеджмент».

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності:

ФК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

ФК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

ФК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати:

ПРН1. Розуміння своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН2. Дотримання моральних, культурних, наукових цінностей та примноження досягнень суспільства, використання різних видів та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН15. Уміння демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Господарство первісного суспільства та економічна думка на етапі становлення ранніх цивілізацій	18	2		16
Тема 2. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – Vст. н.е.)	18		2	16
Тема 3. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (кінець V – XV ст.)	18	2		16
Тема 4. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.)	18		2	16
Тема 5. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.)	18		2	16
Усього годин:	90	4	6	80

4. Програма початкової дисципліни

4.1 Аудиторні заняття

№ заняття	Вид заняття	Тематика, зміст занять	Література
1	Лекція 1	<p>Тема 1 Господарство первісного суспільства та економічна думка на етапі становлення ранніх цивілізацій</p> <p>1. Господарство як сфера буття людини в первісному суспільстві. 2. Суспільство та господарська діяльність в первісній історії України. Трипільська культура. 3. Господарський розвиток країн Давнього Сходу та його відображення в економічній думці.</p>	[3] с.27-28 [5] с.23-24
2	Семінарське заняття	<p>Тема 2. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – Vст. н.е.)</p> <p>1. Суспільство кріто-мікенської цивілізації та особливості його господарської сфери. 2. «Осьовий час» та становлення сучасних цивілізацій. 3. Східна цивілізація та її характеристика. 4. Західна цивілізація та господарський розвиток античних держав.</p>	[2] с.36-40 [4] с.30-31
3	Лекція 2	<p>Тема 3. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (кінець V – XV ст.)</p> <p>1. Генезис та основні риси феодального господарства. Форми феодального землеволодіння. 2. Середньовічне місто. Розвиток ремесла і торгівлі. 3. Формування феодальних відносин у Київській Русі. 4. Економічна думка епохи середньовіччя.</p>	[1] с.39-40 [2] с.170-171 [5] с.60-61
4	Семінарське заняття	<p>Тема 4 Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.)</p> <p>1. Світова економічна система у другій половині XX ст. 2. Особливості економічного розвитку національних економік у 50–70-і рр. XX ст. 3. Особливості змішаних ринкових систем господарств провідних країн світу. Типові моделі національних економік. 4. Економічна політика зростання та антикризова політика у реформуванні господарств окремих країн: інституціоналізм, неокейнсіанство, неокласика, неолібералізм.</p>	[1] с.164-165 [2] с.114-115
5	Семінарське заняття	<p>Тема 5 Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.)</p> <p>1. Розвиток світового господарства наприкінці XX – початку XXI ст. 2. Посткейнсіанство та нове кейнсіанство: особливості та відмінні риси 3. Суть та наслідки інформаційно-технологічної революції кінця XX – поч. XXI ст. 4. Монетаризм та інші неокласичні економічні концепції сьогодення 5. Еволюція інституціоналізму наприкінці XX - на початку XXI ст. та його місце в структурі сучасної світової економічної думки.</p>	[1] с.139-140 [5] с.260-261

4.2 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Господарство первісного суспільства та економічна думка на етапі становлення ранніх цивілізацій	16
2	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – Vст. н.е.)	16
3	Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (кінець V – XV ст.)	16
4	Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.)	16
5	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.)	16
	Разом	80

5. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

6. Методи контролю

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

7. Методичне забезпечення

Складові навчально – методичного комплексу дисципліни

1. Типова програма дисципліни.
2. Робоча програма з дисципліни.
3. Перелік базової та допоміжної літератури.
4. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних робіт з комплектами завдань
5. Методичні рекомендації та контрольні завдання з дисципліни для студентів-заочників.
6. Плани занять, конспекти лекцій.
7. Засоби поточного контролю студентів.
8. Тексти комплексної контрольної роботи з дисципліни.

8 Рекомендована література

Базова

1. Економіка України на шляху від депресії до зростання: джерела, важелі, інструменти / Жаліло Я. А., Покришка Д. С., Белінська Я. В. [та ін.]. – К. : НІСД, 2012. – 96 с.
2. Економіка України після кризи: орієнтири стратегічних реформ / Я. А. Жаліло, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська [та ін.]. – К. : НІСД, 2012. – 104 с.
3. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. / [С. В. Степаненко, С. Н. Антонюк, В. М. Феценко, Н. О. Тимочко] ; за ред. проф. С. В. Степаненка. – К. : КНЕУ, 2014.
4. Перспективи економіки України в умовах глобальної макроекономічної нестабільності : аналіт. доп. / Жаліло Я. А., Покришка Д. С., Белінська Я. В., Павлюк А. П. [та ін.]. – К. : НІСД, 2015.
5. Післякризовий розвиток економіки України: засади стратегії модернізації : аналіт. доп. / Жаліло Я. А., Покришка Д. С., Белінська Я. В., Бережний Я.В. [та ін.]. – К. : НІСД, 2012. – 144 с.
6. Україна – 2014: соціально-економічна криза та пошук шляхів реформування. – К. : Центр Разумкова, 2014. – 60 с.
7. Формування моделі економічного розвитку України в післякризовому світі : аналіт. доп. Нац. ін-ту стратег. дослідж. – К. : НІСД, 2013. – 65 с.
8. Шкляр А. І. Фінансові кризи на ринках, що розвиваються / А. І. Шкляр ; НАН України, Ін-т екон. та прогноз. – К., 2012.
9. Щодо тенденцій розвитку економіки України у 2014–2015 рр. : аналіт. зап. Нац. інту стратег. дослідж. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1635/>.

Допоміжна

1. Історія економічних вчень: підручник / за ред. Тарасевича В. М., Петруні Ю.С. - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 352 с.
2. Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія.: Навч.посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / Мацелюх Н.П., Максименко І.А. - К. : "Центр учбової літератури", 2014. - 382 с.
3. Сучасні економічні теорії: 2-ге вид. перероб та доп. Навч. посіб. для самостійної підготовки до курсового та комплексного державного екзамену з економічної теорії / Н. П. Мацелюх, І.А. Максименко, М.М. Теліщук та ін.. - К. "Центр учбової літератури", 2015.
4. Шевченко О.О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: Навч. посіб. - К.:Центр учбової літератури, 2012.–288 с.

5. Любохинець, Л.С. Історія політичних та економічних вчень: навч. посібник / Л.С. Любохинець, В.М. Шавкун, Л.М. Бабич ; Хмельниц. нац. ун-т. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 293 с.

6. Максименко І.А. Політична економія: Навч. посіб. 2-ге вид./ І.А. Максименко -Чернівці: "Прут", 2012. - 600 с.

9 Інформаційні ресурси

1. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.rada.gov.ua/>

2. Ліга Бізнес Інформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.liga.net/>

3. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.nau.kiev.ua/>

4. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.kmu.gov.ua/>

5. Українське право[Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ukrpravo.com/>

7. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу з: <http://www.ukrstat.gov.ua>

89. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.icps.kiev.ua>

10. Інститут економіки і прогнозування НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ief.org.ua>

11. Бібліотека імені В.Вернадського. [Електронний ресурс]. - Режим доступу з: <http://www.nbuv.gov.ua>

10. Шляхи забезпечення дистанційного навчання

Інструменти спілкування:

- електронна пошта;
- відео конференція;
- чати;
- блог;
- веб сайти

Інформаційно-освітнє середовище:

- системи (платформи) дистанційного навчання:
  - Google Classroom;
  - Learning.ua ;
  - Zoom;
  - Skype;
  - Microsoft Teams
- Соціальні мережі та меседжери:
  - Viber;
  - Facebook;
  - Telegram

Форми дистанційного-інтерактивного навчання:

- Онлайн-конференції;
- Веб-конференції;
- Вебінари;
- Майстер-класи;
- Візуалізація

- Форум;

РЕЖИМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

- синхронному (всі учасники освітнього процесу одночасно перебувають у веб-середовищі) дозволяє співпрацювати в режимі реального часу. ;
- асинхронному (освітній процес здійснюється за зручним для вчителів та учнів графіком) може включати в себе різноманітні засоби інформації, аудіо- та відеоуроки (але не обмежуватись ними).

ОЦІНЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ

• види контролю за часом:

- попередній;
- поточний;
- тематичний;
- підсумковий.

• методи контролю:

- тестовий;
- письмовий;
- усний;
- анкетування;
- самоконтроль.